

Jaarverslag CZO 2021

Voorwoord

Het lijkt erop alsof in geen enkel jaar missie en visie van het CZO zo nauw op elkaar aansloten als in 2021. Enerzijds ging de scholing van zorgprofessionals volop door en bleef de kwaliteit van ziekenhuisopleidingen bewaakt. Anderzijds werd hard gewerkt aan flexibilisering van het opleidingsstelsel, een nieuwe kijk op toezicht en (her)registratie in het kader van CZO Flex Level.

Ondertussen werden vergaande stappen gezet op het pad van een nieuwe definiëring van de CZO-kerndiensten en -processen, een nieuwe structuur voor het CZO-bureau, inclusief een andere taakverdeling, nieuwe functieprofielen, plus een opgefriste huisstijl en up to date website. Al deze veranderingen zullen niemand ontgaan zijn, maar we hebben er zoveel mogelijk voor gezorgd onze kerntaken optimaal te blijven verrichten: tijdens de verbouwing gaat de verkoop gewoon door.

Net als in 2020 maakte de coronacrisis, in al zijn verschijningsvormen, het werken niet makkelijker. Daarnaast boden de na-effecten van de pandemie het CZO echter meer dan ooit kansen om bij te dragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Bij het nieuwe opleidingsstelsel draait het om doelmatig opleiden van professionals voor het verlenen van de goede en veilige zorg van morgen. Flexibel opleiden draagt bij aan het vlottrekken van de vastgelopen arbeidsmarkt, door de medewerkers meer ontwikkelmogelijkheden en carrièreperspectief te bieden. Bovendien bevordert dit de in-, door- en uitstroom binnen CZO-, mbo- en hbo-opleidingen.

Samen rond de tafel het nieuwe opleidingsstelsel vormgeven was er door de coronamaatregelen meestal niet bij. Net zo min als stage lopen of simulatietrainingen volgen voor de studenten, waardoor zij noodgedwongen hun kennis moesten verrijken met extra opdrachten en skills. Des te trotser zijn we om te zien hoeveel er in deze zeker niet optimale omstandigheden tot stand is gebracht. In het door-ontwikkelen van de EPA's, de implementatie van EPA-gebaseerde opleidingen in de zorgorganisaties en opleidingsinstellingen, het opstellen van nieuwe opleidingseisen en lanceren van geheel nieuwe opleidingen, de contouren schetsen van een modern toezichtskader, neerzetten van een aangepast bureau-organisatiemodel, het vormgeven van een up-to-date op de toekomst afgestemd ICT-systeem en het op vele gebieden leveren van maatwerk in nauw overleg met alle stakeholders.

Om uiteindelijk in 2024, het door CZO Flex Level in gang gezette flexibele opleidingsstelsel te kunnen borgen en door-ontwikkelen, zit het CZO nu midden in de transitie die afgelopen jaren is voorbereid.

Gezamenlijk werken CZO Flex Level en CZO aan de vormgeving van kaderstelling en toezicht. Om de CZO-medewerkers mede-eigenaar te maken van het veranderproces, werken zij nu projectmatig met eigen teamleden in de rol van projectleider. Dit laatste is tevens een onderdeel van de ontwikkeling van het 'nieuwe team'. Er moet nog veel werk verzet worden, maar CZO is op koers naar het beoogde flexibel opleidingsstelsel en ziet de toekomst met vertrouwen tegemoet.

Joyce Deggens
Directeur-bestuurder

Anita Wydoodt
Voorzitter Raad van toezicht

Algemeen

Het College Zorgopleidingen is een landelijke onafhankelijke organisatie die toezicht houdt op de kwaliteit van functiegerichte zorgopleidingen, met als doel effectief en eenduidig opgeleide zorgprofessionals volgens de opleidingseisen.

De vier kerntaken van het CZO zijn:

- Kaderstellen oftewel het toelaten van nieuwe opleidingen.
- Toezicht houden op CZO-opleidingen door middel van erkenningen en audits.
- Civiel effect toekennen door middel van studentenregistratie en beschikbaarheidsbijdrage
- Advies en informatie verstrekken door het ontsluiten van in- en uitstroomgegevens.

Missie

De statutaire missie van het CZO is:

Het bewaken van de kwaliteit van ziekenhuisopleidingen en bijdragen aan het tot stand komen van een samenhangende voorzieningenstructuur op het terrein van mogelijkheden van scholingen voor verpleegkundige en medische ondersteunende functies alsmede het verrichten van al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Visie

Het College Zorgopleidingen:

- Ontwikkelt met stakeholders een nieuwe visie op toezicht en (her)registratie in het kader van CZO Flex Level.
- Werkt vanuit een tripartiet opgesteld kwaliteitskader.
- Baseert de toezichthoudende systematiek op high trust, high penalty en haar beoordeling op peer review.
- Borgt en bevordert landelijk eenduidige deskundigheid van zorgprofessionals en kwaliteit van het leren en opleiden in de zorgpraktijk.
- Werkt samen aan het opleidingscontinuüm, het vergroten van de effectiviteit van zorgopleidingen.
- Verzorgt de studentenregistratie, de afgifte van CZO-erkende diploma's en werkt aan het verder ontsluiten van in- en uitstroomcijfers.

Uitgangspunten

De kernwaarden van het CZO zijn:

- **Betrouwbaar:** medewerkers van het CZO 'zeggen wat ze doen en doen wat ze zeggen', houden zich aan hun woord, zijn bereikbaar, beschikbaar en geven de juiste informatie.
- **Deskundig:** medewerkers geven de juiste informatie vanuit competentie, zijn en blijven geïnformeerd vanuit een lerende organisatie, handelen eigenstandig en onpartijdig, geborgd door de tripartite inrichting van de organisatie.
- **Transparant:** medewerkers stellen heldere grenzen, communiceren eenduidig, delen processen, leggen uit waarmee ze bezig zijn, geborgd door heldere rollen en verantwoordelijkheden binnen het bureau.

Het CZO houdt toezicht op de opleidingen bij zorgorganisaties en opleidingsinstituten. Dit doet zij bij ziekenhuizen, zelfstandige behandelcentra, ambulancezorg, de publieke gezondheidszorg, thuiszorg en verpleeg- en verzorgingshuizen. Het eigenaarschap van de kwaliteit van opleiden ligt bij het werkveld beroepsbeoefenaren, opleiders en zorgaanbieders. Het werkveld stelt de kaders op. Het CZO faciliteert en innoveert dit proces en stelt de kaders vast. Daarbij geldt de praktijk als uitgangspunt, daar waar de zorg verleend wordt, in het primaire proces).

Organisatiestructuur

Het CZO staat onder leiding van een directeur-bestuurder, met als toezichtsorgaan de raad van toezicht. De directeur-bestuurder, de leden van de examencommissie en van de opleidingscommissies

zijn professionals die vanuit hun werkveld de bestaande kwaliteit van zorgopleidingen in stand houden en waar nodig verbeteren en actualiseren.

Raad van toezicht

De raad van toezicht ziet toe op de uitvoering van de geformuleerde doelstellingen en op het anticiperen op landelijke ontwikkelingen. Beleidsbepaling en besturing vinden plaats op hoofdlijnen. Voordracht leden door NFU en NVZ. Kerntaken:

- Toezicht houden op het beleid en werkgeverschap van de directeur-bestuurder.
- Het fungeren als klankbord voor de directeur-bestuurder.
- Het adviseren van de directeur-bestuurder.

De raad van toezicht toetst besluiten aan de missie van het CZO en aan de vraag of het CZO in haar koers invulling geeft aan haar maatschappelijke functie: doorontwikkeling en borging van het toezicht op de kwaliteit van de functiegerichte opleidingen van verpleegkundige en medisch ondersteunende professionals ten behoeve van kwalitatief goede zorg.

Hoewel het CZO niet gehouden is aan de Governancecode Zorg 2017, onderschrijft de raad van toezicht de principes hiervan. De in 2020 ontwikkelde toezichtvisie geeft de visie, kernwaarden, agendasetting en werkwijze van de raad van toezicht weer. Het document is in 2021 op de CZO-website geplaatst.

Examencommissie

De examencommissie heeft ter ondersteuning van het CZO de wettelijke verantwoordelijkheid erop toe te zien dat de kwaliteit van de examens van de opleidingen tot radiodiagnostisch laborant en radiotherapeutisch laborant wordt getoetst en bevorderd en adviseert de directeur-bestuurder hierover. De examencommissie is samengesteld uit leden van de desbetreffende beroepsverenigingen, de opleidingsinstituten en de brancheverenigingen (NFU en NVZ). De brancheverenigingen vervullen het (vice)voorzitterschap.

Opleidingscommissies

De CZO-opleidingscommissies hebben tot taak toezicht uit te oefenen op de opleidingen en deze te bewaken met het oog op het landelijke civiele effect. Via deskresearch en peer review beoordelen de commissies erkenningsaanvragen en adviseren hierover aan de directeur-bestuurder. De opleidingscommissies zijn samengesteld uit leden die worden voorgedragen door de desbetreffende beroepsverenigingen, de opleidingsinstituten en de NVZ en NFU. De twee laatstgenoemden vervullen het (vice)voorzitterschap.

Bureau

Het bureau ondersteunt het CZO beleidsmatig en administratief en vervult een intermediaire functie tussen de verschillende lagen van de organisatie.

Het jaar in vogelvlucht

Vertaling nieuw stelsel naar opleidingseisen

Met het programma CZO Flex Level worden CZO-erkende opleidingen onderdeel van een flexibel en samenhangend stelsel. Met het nieuwe stelsel wordt opleiden efficiënter, ontstaan meer in- en doorstroommogelijkheden en gepersonaliseerde leerroutes. Bouwstenen hiervoor zijn EPA's en overige leeractiviteiten. Op deze basis zijn de eisen voor elf opleidingen in de clusters acute zorg en moeder-kindzorg geactualiseerd. Ook de eisen voor de opleiding recoveryverpleegkundige en het eerste deel opleidingseisen cluster langdurige zorg, te weten dialyse-, endoscopie- en oncologieverpleegkundige zijn geactualiseerd.

Covid-19 effecten

Net als in 2020 heeft het CZO samen met de opleidingscommissiesleden hard gewerkt aan het continueren van erkenningen en opleidingen plus geadviseerd over maatwerk.

Op het gebied van erkenningen en audits leidde de pandemie tot:

- Aanpassingen, soms tijdelijk, van het erkenningen- en auditbeleid zodat het opleiden in de praktijk zoveel mogelijk doorgang kon blijven vinden. Beleidswijzigingen hebben met name plaatsgevonden op verruiming van termijnen van indiening van de erkenningsaanvragen, verantwoording bindende voorwaarden en verlengingen van individuele opleidingstrajecten.
- Verdere inrichting van online audits.

De nadelige effecten van de pandemie op de opleidingstrajecten leken minder dan in 2020.

Waarschijnlijk mede omdat opleidingsinstituten in 2021 meer ingespeeld waren op het hybride aanbieden van onderwijs dan het jaar ervoor.

Opleidingsvaria

- Opleiding operatieassistent is volgens planning her-beoordeeld door NCP NLQF. De NLQF-inschaling is ongewijzigd. De NLQF-herbeoordeling van de opleiding operatieassistent is geldig tot en met juni 2027.
- Nieuwe opleiding dialyse-assistent medio 2020 gepubliceerd: eind 2021 al zeventien erkenningen verstrekt.

- Opleidingen deskundige infectiepreventie en gipsverbandmeester: ondanks corona groot aantal opleidingen geauditeerd en erkend.
- Toetreding GGD/GHOR: voorbereidende gesprekken, toetreding naar verwachting februari 2022 geëffectueerd.
- Nieuw gestarte opleiding medisch technicus: het CZO is een hele nieuwe wereld voor de medische techniek. Ondanks corona is de theorieaanbieder CZO-erkend, zijn er al twee praktijkopleidingen in ziekenhuis erkend, heeft er al een audit plaatsgevonden en zijn er nieuwe aanvragen in voorbereiding.
- Nieuwe opleiding algemeen hartfunctielaborant.
- Gestart met projectmatig werken voor opleidings- en erkenningseisen gericht op de nieuwe inrichting van het CZO.

Ontwikkelingen flexibiliseren opleidingen

Op basis van adviezen van het CZO heeft het programma CZO Flex Level in 2021 de nodige stappen gezet. De vier hieronder genoemde onderdelen zijn nog volop in ontwikkeling. In gezamenlijk overleg moeten definities, praktische details en effecten van de vernieuwingen worden vastgelegd. In 2022 zal er daarom volop gewerkt worden aan de doorvertaling naar de CZO-kernprocessen, zo goed mogelijke inbedding in de ICT en de borging van het civiel effect.

Scope CZO Flex Level

Vijfendertig CZO-opleidingen vallen binnen de scope van het programma CZO Flex Level en zestien CZO-opleidingen vallen erbuiten. De stuurgroep en opdrachtgevers (NFU en NVZ) hebben dit in november 2021 vastgesteld. Hierbij is het uitgangspunt dat CZO Flex Level zich houdt aan de subsidiekaders van VWS.

CZO-advies aan CZO Flex Level is om afspraken over zestien opleidingen met stakeholders te maken om toe te werken naar een samenhangend opleidingsstelsel gebaseerd op EPA's en de strategische doelen van het programma te concretiseren.

Vier manieren van flexibiliseren

Drie varianten om flexibel op te leiden stonden beschreven in de eerste vastgestelde notitie 'De mate en fasering van flexibilisering binnen CZO-opleidingen'. De stuurgroep van CZO Flex Level koos voor de variant 'Opleiden binnen de context van een functie'. De notitie beschrijft ook de 4 manieren van flexibiliseren die passen bij 'opleiden binnen de context van een functie':

- Verkorten van de opleiding: de opleiding bestaat uit kern EPA's. Hier hoort een CZO-diploma bij. Afhankelijk van de context, wordt de opleiding aangevuld met een of meerdere specifieke EPA's. Bij specifieke EPA's binnen een opleiding horen CZO-certificaten.

- Verbreden of verdiepen van kennis en kunde: hiernaast kan de professional bekwaam worden in een of meer EPA's uit een andere opleiding. Hiervoor moet aan voorwaarden zijn voldaan, zoals eventuele voorwaardelijke EPA's in de leerroute en de instroomeisen (bijvoorbeeld opleiding verpleegkunde). Deze 'losse' of gecombineerde EPA's uit andere opleidingen worden door het CZO geregistreerd.
- Vrijstellingen op basis van al behaalde leereenheden (bijvoorbeeld EPA's), bij overstap naar een andere context, variërend van inwerken (functie-overstijgende EPA's) tot aanvullende scholing of bekwaam verklaren.
- Individuele verschillen: sneller of langzamer bekwaam worden en zo korter of langer over een opleiding of leerroute doen.

In 2022 werkt CZO Flex Level dit verder uit. Dat gebeurt onder meer door de keuze voor kern- en specifieke EPA's in de zorgorganisaties te faciliteren en aan te moedigen, bijvoorbeeld door het delen van goede voorbeelden. En door te inventariseren hoe de behoefte aan het volgen van losse of gecombineerde EPA's eruitziet, en te faciliteren wat hiervoor nodig is.

Programma van eisen e-portfolio beschikbaar

Om studenten, zorg- en opleidingsinstituten te ondersteunen heeft CZO Flex Level een programma van eisen opgesteld voor e-portfolio's. Een e-portfolio gericht op opleiden en leren met EPA's en sluit volledig aan bij de CZO-werkwijze, stimuleert de student in zijn of haar ontwikkeling en helpt opleiders in de begeleiding van studenten. Studenten, theorie- en praktijkopleiders, leerhuismanagers en leveranciers gaven input en feedback; het programma van eisen is klaar voor gebruik.

Creditsysteem voor CZO-opleidingen

Maximaal 60 CZO-credits per jaar is de studiebelasting voor een student/ professional in opleiding. Studiebelasting wordt uitgedrukt in CZO-credits, waarbij een CZO-credit staat voor 28 uur (60 x 28 = 1680 uren per jaar). Dit aantal netto uren binnen CZO-opleidingen is gelijk aan die in het hbo: 1680. De CZO-credits zijn gebaseerd op 'eenheden van leeruitkomsten' te weten: EPA's, EPA-overstijgende theorie en EPA-overstijgende leeractiviteiten gericht op competenties (tot heden overige leeractiviteiten genoemd). Ook is in dit voorstel het belang van 'vergelijkbaarheid van kwalificaties' en daarmee een NLQF-kwalificatie onderstreept. In november stelde de stuurgroep het finale voorstel 'Creditsysteem voor CZO-opleidingen, gebaseerd op EPA's' vast; het tweede belangrijke document. In de eerste maanden van 2022 vindt op landelijk niveau de toekenning van CZO-credits aan de leeruitkomsten van CZO-opleidingen plaats.

Wijziging auditproces

Om de audits effectief te kunnen doen is het van belang om met actuele gegevens te werken en dicht bij de vigerende praktijk te blijven. Daarom heeft het CZO met ingang van 1 januari 2021 de

voorbereidingstijd van de audits verkort van 52 weken naar 26 weken. De continue focus van het auditen ligt op kwaliteit, laat zorgorganisaties en opleidingsinstituten zien wat zij goed doen en waar verbeterkansen liggen.

CZO maakt meer gebruik van digitale overleggen zo hebben de voorbereidende gesprekken voor de audits digitaal plaatsgevonden.

Start monitor

Het CZO nodigde zorgorganisaties en opleidingsinstituten uit die zijn gestart met de op EPA's gebaseerde opleidingen voor deelname aan de monitor. Het doel van de monitor is borgen van het civiel effect. De monitor wordt met een kritische zelfreflectie afgenomen.

Stip op de horizon voor vernieuwd toezicht

In oktober vond de expertmeeting 'Dilemma's vernieuwde kaders voor toezicht CZO' plaats. Begin van de avond waren de contouren van het vernieuwde toezicht duidelijk. De eerste stap naar een nieuwe werkwijze en bijbehorende instrumenten was gezet.

- Na een overgangsfase met een mengvorm van toezicht is systeemtoezicht, waarbij in het toezicht gebruik wordt gemaakt van de eigen activiteiten van de onder toezicht staande die gericht zijn op het systematisch vergroten van de eigen kwaliteit en regelnaleving, het einddoel.
- Tijdens de overgangsfase hanteert het CZO een mengvorm van toezicht: systeemtoezicht en toezicht op opleidingen met EPA's als bouwstenen.
- Het ontwikkelingsgericht en stimulerend systeemtoezicht hanteert minimale eisen en biedt ruimte voor ontwikkeling en innovatie.
- Voorlopig bureauoetsing voor elke opleiding: zelfevaluatie op minimale eisen met betrekking tot het systeemtoezicht en op opleidingsniveau met de EPA's als bouwstenen.

Bekostiging vernieuwde EPA-gerichte opleidingen en systematiek 2023

De hoogte van de beschikbaarheidsbijdrage voor CZO-erkende opleidingen blijft in 2022 ongewijzigd. Deze bijdrage geldt voor CZO-erkende opleidingen die nog niet zijn vernieuwd én voor opleidingen die vernieuwd – op EPA's gebaseerd – worden aangeboden. De NZa heeft aangegeven dat ook de vernieuwde opleiding in aanmerking komt voor een beschikbaarheidsbijdrage als 1) de 'opleiding nieuwe stijl' leidt tot een volwaardig en erkend CZO-diploma, en 2) aan de voorwaarden wordt voldaan zoals in de Beleidsregel Beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen staat beschreven.

CZO Flex Level is met VWS en NZa in overleg over de vraag hoe de bekostigingssystematiek vanaf 1 januari 2023 kan aansluiten op het nieuwe opleidingsstelsel. Het is belangrijk dat opleidingsorganisaties studenten inschrijven bij het CZO voor de juiste opleidingsvariant: voor de vernieuwde EPA-gerichte opleiding of voor de opleiding 'oude stijl'. Alleen zo ontvangen studenten straks het juiste diploma.

Een 'go' voor MOO

De Medisch Ondersteunende Opleidingen (MOO) kunnen officieel worden meegenomen in het vervolg van CZO Flex Level. NFU, NVZ en CZO Flex Level deden (in afstemming met de beroepsverenigingen en hogescholen) een dringend verzoek aan het Ministerie van VWS, en in september kwam er witte rook.

Voor de opleidingen waarvoor in fase A EPA's zijn ontwikkeld (anesthesiemedewerker (AM), operatieassistent (OA), medewerker operatieve zorg (MOZ) en sedatiepraktijkspecialist (SPS)) vindt eerst nog een consultatie en validatie van de EPA's plaats bij de beroepsverenigingen en betreffende hbo-opleidingen (conform het VWS-besluit). Pas dan kan door het CZO gestart worden met het formuleren van de opleidingseisen en kunnen zorgorganisaties en opleidingsinstituten starten met het herontwerp en de implementatie van deze opleidingen.

Voor de opleidingen radiotherapeutisch laborant (RTL), radiodiagnostisch laborant (RDL), deskundige infectiepreventie (DI) en gipsverbandmeester kunnen in nauwe afstemming met beroepsverenigingen – en indien van toepassing hogescholen – EPA's worden (door)ontwikkeld en gevalideerd. Voor deze opleidingen wordt door CZO Flex Level het initiatief genomen om tot landelijke EPA's te komen.

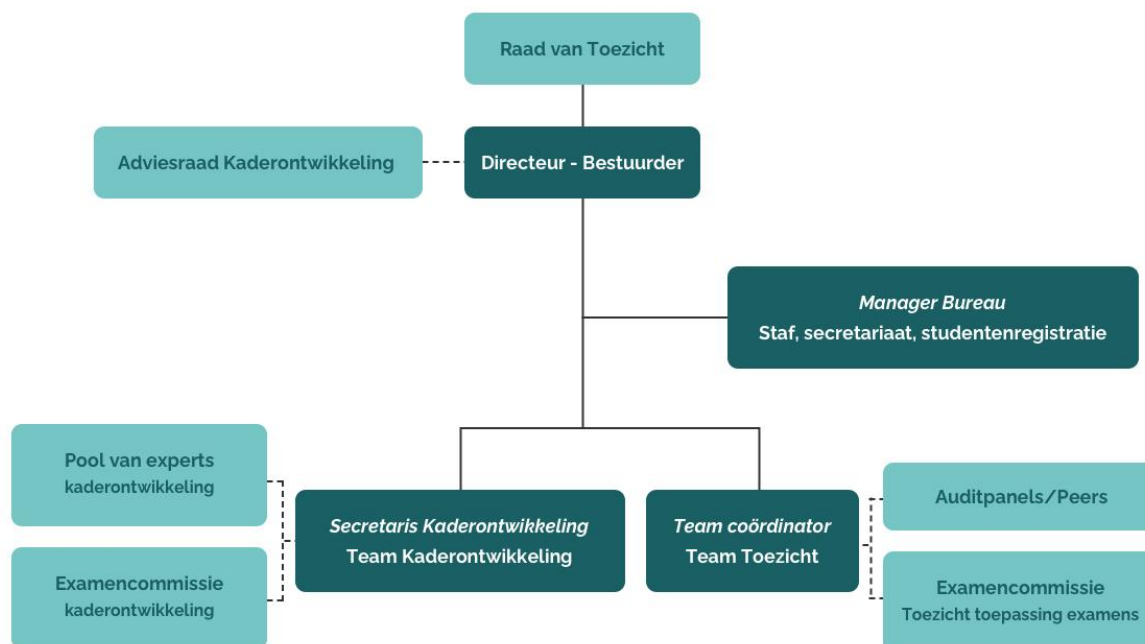
Transitie

Er zijn verschillende redenen om het CZO anders in te richten.

- Het nieuwe, flexibele, EPA-gebaseerde opleidingsstelsel;
- Meer focus door een waterscheiding tussen kaderstelling en toezicht;
- Actuele (wetenschappelijke) inzichten over effectief toezicht;
- Verbrede scope van CZO erkende opleidingen; naast ziekenhuizen, opleidingen voor ambulance, VVT en de publieke gezondheidszorg. De GGZ is en begin 2022 daadwerkelijk aangesloten.

Er is een 'spoorboekje' ontwikkeld voor 2022 met daarin een uitwerking van de organisatieverandering.

De nieuwe organisatie

Doorontwikkeling van de werkwijze

Er zijn plannen gemaakt voor het actualiseren van de opleidingseisen van EPA-gebaseerde opleidingen, borging EPA-expertise, opstellen erkenningseisen, splitsing kaderstelling en toezicht, uitwerking nieuw toezicht, implementatieplan registratie, certificering, diplomering, inrichting ICT-registratie EPA's, plus informatie en advies voor beleid en financiering.

Samenwerking CZO en CZO Flex Level

Invulling van de samenwerking op het gebied van onder meer CZO-credits, vrijstellingen, leerroute met EPA's, borging EPA-expertise, monitoring, dashboard, strategische doelen, en een stakeholder- en communicatieplan.

Transformatie

De nieuwe inrichting van het CZO-bureau, uitgewerkt in functieprofielen, formatie, teamontwikkeling, plus het uitwerken van de externe gremia waaronder inrichting pool experts, adviesraad, auditpanels en examencommissie kreeg gaand vorm.

CZO Share

CZO Share is de kernapplicatie-in-ontwikkeling welke het CZO in staat stelt haar basisprocessen uit te voeren: studentenregistratie, erkenningen, audits, herziening opleidingen en rapportages. De applicatie fungeert ook als CRM-tool voor de registratie van alle contacten van het CZO en voorziet

het in de mogelijkheid om informatie te delen en documenten te bewerken. Voor opleidingsinstituten, zorgorganisaties en studenten is het de omgeving om informatie te bekijken, op te zoeken of bijvoorbeeld registraties uit te voeren.

In het voorjaar heeft het CZO de NVZ en NFU om akkoord gevraagd te kunnen starten met de ontwikkeling van de kernapplicatie op basis van de cloud based oplossing van Microsoft en CRM Partners hiervoor de opdracht te geven. In het najaar is aan contactpersonen studentenregistratie en contactpersonen audits en erkenningen gevraagd te helpen met testen en verder uitbouwen van CZO Share.

Cijfers

Opleidingen

In 2021 was het mogelijk voor 78 opleidingen een erkenning aan te vragen:

- Initiële opleidingen: 12
- Vervolgopleidingen: 43
- Opleidingen CZO Flex Level: 23

In 2021 hebben veel opleidingen gebaseerd op EPA's binnen het moeder-kind- en de acute cluster het levenslicht gezien. Daarnaast twee opleidingen in de langdurige zorg. Dit verklaart de stijging van 1 naar 23 opleidingen CZO Flex Level in een jaar tijd.

Erkenningen en audits

Om voor een CZO-erkenning in aanmerking te komen, moeten zorgorganisaties en opleidingsinstituten voldoen aan de erkenningscriteria en de CZO-opleidingseisen. Deze laatste worden tot 2022 opgesteld door de CZO-opleidingscommissies. Deze zijn tripartite samengesteld uit werkgevers, opleiders en beroepsverenigingen. Op deze manier borgt en bevordert het CZO landelijk eenduidige deskundigheid van zorgprofessionals en de kwaliteit van opleiden en leren in de praktijk.

Het CZO toetst deze criteria en opleidingseisen door middel van deskresearch en een audit.

Nieuwe opleidingsinstituten en de opleidingsinstituten die de theoriecomponent aanbieden voor de inservice-opleidingen tot radiodiagnostisch en radiotherapeutisch laborant, zijn in 2021 ge-audit. Vooralnog werden opleidingsinstituten op basis van deskresearch van de ingediende erkenningsaanvraag erkend. Een pilot is opgestart om de audits in te regelen bij de opleidingsinstituten.

Erkenningen

In 2021 heeft CZO 553 opleidingen erkend of her-erkend. De stijging wordt verklaard doordat 291 opleidingen zijn gecodeerd als CZO Flex Level. De overige erkenningen zijn afgegeven volgens de reguliere erkenningsprocedures, dus op basis van een audit of een afzonderlijke erkenning.

Totaal aantal erkenningen: 553

Initiële opleidingen: 34

Vervolgopleidingen: 228

Opleidingen CZO Flex Level: 291

Afgegeven erkenningen in het kader van CZO Flex Level	
Opleiding	Aantal
Anesthesiemedewerker	0
Hbo-vt anesthesiemedewerker	0
Hbo-vt operatieassistent	0
Medewerker operatieve zorg	0
Operatieassistent	0
Ambulanceverpleegkundige	0
Basis acute zorg	36
Cardiacareverpleegkundige	48
Dialyseverpleegkundige	2
Endoscopieverpleegkundige	3
Highcare-kinderverpleegkundige	2
Highcare-neonatologieverpleegkundige	2
Intensivacare-kinderverpleegkundige	2
Intensivacare-neonatologieverpleegkundige	4
Intensivacareverpleegkundige	58
Kinderverpleegkundige	19
Mediumcareverpleegkundige	13
Obstetrieverpleegkundige	19
Oncologieverpleegkundige	1
Recoveryverpleegkundige	23
Spoedeisendehulpverpleegkundige	59
Totaal erkenningen 2021 vervolgopleidingen	291

Afggeven erkenningen per opleiding 2021	
Opleiding (initieel)	Aantal
Ambulancechauffeur	6
Anesthesiemedewerker	3
Duale mbrt radiodiagnostisch laborant	3
Duale mbrt radiotherapeutisch laborant	
Hbo-vt anesthesiemedewerker	1
Hbo-vt operatieassistent	2
Kraamverzorgende	7
Medewerker operatieve zorg	
Operatieassistent	3
Radiodiagnostisch laborant	8
Radiotherapeutisch laborant	1
Totaal erkenningen 2021 initiële opleidingen	34

Afggegeven erkenningen per opleiding 2021	
Opleiding (vervolg)	Aantal
Ambulanceverpleegkundige cardiaccare tranche	0
Ambulanceverpleegkundige korte tranche	3
Ambulanceverpleegkundige lange tranche	2
Brandwondenverpleegkundige	3
Cardiaccareverpleegkundige	1
Deskundige Infectiepreventie	9
Dialyse-assistent	10
Dialyseverpleegkundige	4
Eerst verantwoordelijke verzorgende	10
Endoscopieverpleegkundige	7
Geriatricieverpleegkundige	3
Gespecialiseerd verzorgende gerontopsychiatrie	3
Gespecialiseerd verzorgende psychogeriatric	13
Gespecialiseerd verzorgende revalidatiezorg	4
Gespecialiseerd verzorgende somatiek	4
Gipsverbandmeester	10
Highcare-kinderverpleegkundige	4
Highcare-neonatologieverpleegkundige	24
Intensivacare practitioner uitstroomprofiel circulation practitioner	7
Intensivacare practitioner uitstroomprofiel neural practitioner	3
Intensivacare practitioner uitstroomprofiel renal practitioner	6
Intensivacare practitioner uitstroomprofiel ventilation practitioner	10
Intensivacare-verpleegkundige	5
Intensivacare-neonatologieverpleegkundige	0
Kinderoncologieverpleegkundige	1
Kinderverpleegkundige	9
Klinisch Perfusionist	0
Medewerker interventiecardiologie	18
Medisch nucleair werker	4
Medisch technicus	3
Mediumcareverpleegkundige	1
Neuroverpleegkundige	3
Obstetricieverpleegkundige	4
Oncologieverpleegkundige	5
Orgaanperfusionist	0
Recoveryverpleegkundige	4
Sedatiepraktijkspecialist	7
Spoedeisendehulpverpleegkundige	5
Verpleegkundig centralist meldkamer ambulancezorg	3
Verpleegkundig endoscopist	0
Wondverpleegkundige	11
Ziekenhuispsychiatricieverpleegkundige	5
Totaal erkenningen 2021 vervolgopleidingen	228
Totaal erkenningen initiële en vervolgopleidingen	262

Audits

Sinds de uitbraak van de coronapandemie begin 2020 is er op geleide van de hieraan gerelateerde landelijke maatregelen in samenspraak met de te auditen organisaties besproken in welke vorm de audit kon plaatsvinden.

Er zijn verschillende audits met behulp van Zoom of Teams gedaan en daar waar het mogelijk is er fysiek ge-audit. Het laatste heeft altijd de voorkeur van het CZO. Hierbij opgemerkt dat er gaandeweg een groei is waargenomen in het gebruiken van digitale middelen om te auditen. Overeenkomstig onze samenleving waarin veel ontmoetingen middels digitale middelen door konden gaan. Denk daarbij aan digitaal lesgeven, digitaal op consult gaan bij arts of andere hulpverleners en bijvoorbeeld vergaderen.

In 2021 is de start gemaakt met audits in (zes) theorie-instellingen. Vanuit een pilot is er geëvalueerd en daaropvolgend beleid gemaakt wat vorm heeft gekregen in het reglement toegespitst op het onderdeel audits.

Het auditpanel toetst tijdens de audit steekproefsgewijs de opleidingsgegevens door beoordeling van documentatie en interviews met de betrokkenen en beoordeelt op grond van deze gegevens of het opleidingsinstituut daadwerkelijk voldoet aan de CZO-eisen waarvoor het in de aanvraagformulieren van de verschillende opleidingen een garantie heeft afgegeven. Het doel van de audit in theorie en praktijk is hetzelfde; bewerkstelligen van continue kwaliteitsverbetering, inspiratie en bewustwording.

Het CZO is in 2015 gestart met het toezicht in de vorm van een erkenningsaanvraag en een audit. De audits zijn gestart in de zorgorganisatie waarna de theorie-instellingen volgden.

Binnen de VVT en de kraamzorg ligt het accent op toezicht anders; in dit geval nog op de erkenningsaanvragen. Er is gestart met audits in de theorie-instellingen, de vervolgstap zal een audit in de zorgorganisatie zijn.

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Tot
OC-audit	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	7
Regulier audit	0	2	0	2	0	2	2	0	1	6	5	3	23

NFU	NVZ	Actiz	AZN	VVT	GGD	Extramuraal	Geboortezorg	Commercieel	Tot
5	14	0	3	0	0	4	1	3	30

Diploma's

Studenten gestart: 7372

Diploma's: 4422

Gestopt: 866

In 2021 zijn er 1215 meer diploma's uitgegeven dan in 2020. De verklaring hiervoor is *zeer waarschijnlijk* dat er 3153 meer studenten gestart zijn met een opleiding dan in 2020, waaronder een relatief grote groep nieuwe studenten uit de VVT-sector.

Opleidingen ambulance en VVT	In 2017	Uit 2017	In 2018	Uit 2018	In 2019	Uit 2019	In 2020	Uit 2020	In 2021	Uit 2021	Gestopt 2021
Ambulancechauffeur	144	109	127	113	165	128	123	104	170	142	22
Ambulanceverpleegkundige	179	150	179	151	172	148	186	106	191	188	26
Eerst verantwoordelijk verzorgende	0	0	0	0	21	0	134	0	923	340	35
Gespecialiseerd verzorgende gerontopsychiatrie	0	0	0	0	0	0	8	0	43	9	3
Gespecialiseerd verzorgende psychogeriatric	0	0	0	0	0	0	147	0	893	206	53
Gespecialiseerd verzorgende revalidatiezorg	0	0	0	0	0	0	15	0	85	16	3
Gespecialiseerd verzorgende somatiek	0	0	0	0	0	0	32	0	89	23	11
Spoedeisende hulpverpleegkundige	361	207	399	275	382	360	368	342	326	348	49
Verpleegkundig centralist meldkamer ambulancezorg	56	36	54	47	50	40	50	32	37	38	7
Totaal	740	502	759	586	790	676	1063	584	2757	1310	209

Opleidingen OK	In 2017	Uit 2017	In 2018	Uit 2018	In 2019	Uit 2019	In 2020	Uit 2020	In 2021	Uit 2021	Gestopt 2021
Anesthesiemedewerker	194	85	194	100	201	131	169	141	187	130	54
Anesthesiemedewerker hbo-vt	51	24	58	23	51	34	55	52	60	40	9
Medewerker operatieve zorg	0	0	6	0	5	4	3	7	2	1	1
Operatieassistent	262	100	272	110	264	151	216	166	240	176	92
Operatieassistent hbo-vt	58	27	47	25	61	41	53	35	72	56	16
Recoveryverpleegkundige	100	61	111	74	128	93	124	107	90	120	21
Sedatiepraktijkspecialist	40	17	46	38	43	48	28	46	36	35	2
Totaal	705	314	734	370	753	502	648	554	687	558	195

Opleidingen moeder-kind-zorg	In 2017	Uit 2017	In 2018	Uit 2018	In 2019	Uit 2019	In 2020	Uit 2020	In 2021	Uit 2021	Gestopt 2021
Kraamverzorgende	0	0	0	0	0	0	53	0	667	109	22
Highcare-kinderverpleegkundige	0	0	0	0	0	0	2	0	12	3	1
Highcare-neonatologieverpleegkundige	0	0	0	0	0	0	8	0	80	40	1
Intensivacare-kinderverpleegkundige	44	20	34	35	46	26	48	27	44	42	12
Intensivacare-neonatologieverpleegkundige	42	35	48	29	58	36	64	37	67	61	15
Kinderoncologieverpleegkundige	0	0	27	36	55	44	36	37	22	29	4
Kinderverpleegkundige	271	190	313	227	351	282	363	338	344	349	37
Kinderverpleegkundige extramuraal zorg	21	42	31	15	0	18	0	0			
Obstetrie verpleegkundige	174	127	198	156	235	179	240	206	263	218	19
Totaal	552	414	651	498	745	585	814	645	1499	851	111

Opleidingen acute zorg	In 2017	Uit 2017	In 2018	Uit 2018	In 2019	Uit 2019	In 2020	Uit 2020	In 2021	Uit 2021	Gestopt 2021
Brandwondenverpleegkundige	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	1
Cardiacareverpleegkundige	165	120	203	142	195	173	207	142	148	179	33
Intensivereverpleegkundige	412	250	431	303	429	339	448	360	395	335	107
Intensivere practitioner uitstroomprofiel neural practitioner	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0
Intensivere practitioner uitstroomprofiel renal practitioner	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0
Intensivere practitioner uitstroomprofiel ventilation practitioner	0	0	0	0	0	0	0	0	8	3	0
Intensivere practitioner uitstroomprofiel circulation practitioner	0	0	0	0	0	0	0	0	4	3	0
Medewerker interventiecardiologie	0	0	0	0	0	0	1	0	19	14	1
Mediumcareverpleegkundige	74	60	59	56	58	45	63	31	60	52	11
Totaal	651	430	693	501	682	557	719	533	641	603	153

Opleidingen lang durige zorg	In 2017	Uit 2017	In 2018	Uit 2018	In 2019	Uit 2019	In 2020	Uit 2020	In 2021	Uit 2021	Gestopt 2021
Geriatricverpleegkundige	86	59	86	69	92	88	76	87	114	70	14
Klinisch perfusionist	9	1	11	9	7	7	5	6	7	8	2
Neuroverpleegkundige	58	59	62	45	76	57	58	50	84	55	5
Oncologieverpleegkundige	458	380	422	379	476	410	363	378	447	376	60
Orgaanperfusionist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wondverpleegkundige	0	0	0	0	0	0	33	5	53	41	14
Ziekenhuispsychiatrieverpleegkundige	0	0	0	0	0	0	10	0	28	24	2
Totaal	611	499	581	502	651	562	545	526	733	574	97

Opleidingen medisch ondersteunend	In 2017	Uit 2017	In 2018	Uit 2018	In 2019	Uit 2019	In 2020	Uit 2020	In 2021	Uit 2021	Gestopt 2021
Deskundige infectiepreventie	37	32	34	21	39	27	11	29	44	33	3
Dialyseassistent	0	0	0	0	0	0	0	0	13	10	2
Dialyseverpleegkundige	127	93	126	94	171	108	155	112	168	130	37
Endoscopieverpleegkundige	50		68	65	80	77	56	88	73	57	6
Gipsverbandmeester	34	6	39	25	44	40	36	40	22	43	2
Verpleegkundig endoscopist	0	0	2	0	0	0	0	8	3	0	0
Totaal	248	131	269	205	334	252	258	277	323	273	50

Opleidingen radiologie	In 2017	Uit 2017	In 2018	Uit 2018	In 2019	Uit 2019	In 2020	Uit 2020	In 2021	Uit 2021	Gestopt 2021
Radiodiagnostisch laborant	34	24	39	20	38	22	44	32	35	23	11
Radiodiagnostisch laborant (mbrt- dual)	63	40	53	37	50	33	70	40	65	46	13
Radiotherapeutisch laborant	15	9	12	15	18	9	20	8	25	10	6
Radiotherapeutisch laborant (mbrt- dual)	6	3	0	0	3	3	8	2	4	0	1
Medisch nucleair werker	4	3	4	2	0	3	3	6	0	6	0
Totaal	122	79	108	74	109	70	145	88	129	85	31

CZO Flex Level	In 2021	Uit 2021	Gestopt 2021
Basis Acute zorg instroom BIG geregistreerde verpleegkundigen	703	197	39
CZO Flex Level - anesthesiemedewerkers (alleen bestemd voor pilot Zorg voor het Noorden)	25	0	3
CZO Flex Level - cardiaccareverpleegkundige	44	0	3
CZO Flex Level - hbo-vt anesthesiemedewerker (alleen bestemd voor pilot Zorg voor het Noorden)	3	0	0
CZO Flex Level - intensiecareverpleegkundige	120	5	3
CZO Flex Level - mediumcareverpleegkundige	2	0	0
CZO Flex Level - operatieassistent (alleen bestemd voor pilot Zorg voor het Noorden)	38	0	9
CZO Flex Level - recoveryverpleegkundige	19	0	0
CZO Flex Level - spoedeisendehulpverpleegkundige	68	1	2
Subtotaal	1022	203	59

NLQF-inschalingen CZO-opleidingen

De mogelijkheden om CZO-opleidingen onder de nieuwe opleidingsarchitectuur van het programma CZO Flex Level NLQF in te schalen zijn in 2021 door het programma uitvoerig onderzocht. In afwachting daarvan bleven de NLQF-inschalingsaanvragen voor CZO-opleidingen ook in 2021 *on hold*, ook voor de nieuwe CZO Flex Level opleidingen van het acute cluster.

Eind december 2021 heeft het programma geconcludeerd dat niet alleen duiding van volume maar ook duiding van een kwalificatieniveau noodzakelijk is om civiel effect te borgen van CZO-opleidingen en leerroutes. Daarop is door het programma het besluit genomen de NLQF-inschalingen te continueren en in samenhang te brengen met de werkwijze van CZO Flex Level.

Op basis daarvan start het CZO vanaf 2022 gefaseerd, op basis van een plan van aanpak, met het in de komende drie jaren NLQF inschalen van alle CZO-opleidingen. In 2022 worden de al NLQF-ingeschaalde opleidingen acute zorg met de tussentijds wijzigingen op basis van de eerste tranche van het programma CZO Flex Level voorgelegd aan NCP-NLQF.

Herbeoordeling

Herbeoordeling van NLQF ingeschaalde opleidingen vindt elke zes jaar plaats. De inschalingskwalificatie wordt dan opnieuw door het NCP NLQF beoordeeld, vastgesteld en herbevestigd.

CZO-opleiding operatieassistent

De herbeoordeling van de NLQF 6 inschaling van de opleiding operatieassistent is op 22 juni 2021 positief bevestigd door het NCP NLQF. Deze inschaling wordt weer voor 6 jaar gecontinueerd. Bij deze herbeoordeling is ook rekening gehouden met de nieuwe werkwijzen van CZO Flex Level. Daarmee krijgen ook de studenten die vanuit de nieuwe CZO Flex Level opleiding afstuderen, een bewijs van NLQF 6 inschaling op het CZO- diploma.

CZO-opleiding dialyseverpleegkundige

In verband met het implementatietraject CZO Flex Level was de herbeoordeling van de inschaling voor deze opleiding uitgesteld naar het 1e kwartaal van 2022. Eind 2021 is de voorbereiding van de herbeoordelingsaanvraag gestart. Deze zal begin februari 2022 bij het NCP NLQF ingediend worden.

Trends en ontwikkelingen

De in de afgelopen jaren gesignaleerde maatschappelijke trends en ontwikkelingen zoals de krapte op de arbeidsmarkt, juiste zorg op de juiste plaats, nieuwe typen afdelingen, toenemende specialisatie, digitalisering en samenwerking in netwerken, doen nog steeds opgeld. Daarmee wordt en blijft de noodzaak van het flexibiliseren van opleidingen en de daarmee gepaard gaande transitie van het CZO onderstreept.

Eventuele specifieke trends en ontwikkelingen die (in)direct van invloed zijn op kaders, erkenningscriteria en/of in- en uitstroom van de diverse CZO-opleidingen, worden per opleiding weergegeven. Een en ander gebaseerd op bijeenkomsten van expertpanels, opleidingscommissies, managementinformatie, in- en uitstroomcijfers, ramingen van het Capaciteitsorgaan, beoordelingen van erkenningen en audits.

Cluster langdurig

Endoscopieverpleegkundige

Het aantal erkenningsaanvragen is na het eerste jaar van de coronapandemie weer mondjesmaat toegenomen. De al erkende opleidingen zijn ondanks de coronacrisis blijven opleiden. Naar verwachting zal de komende jaren de vraag naar endoscopieverpleegkundigen blijven groeien, onder andere als gevolg van het bevolkingsonderzoek darmkanker en de vorming van endoscopische centra.

In het kader van CZO Flex Level zijn de EPA's en opleidingseisen voor deze opleiding in 2021 vastgesteld. Nieuw hierbij is dat de longscopieën opgenomen zijn bij de specifieke EPA's. Komend jaar zal nagegaan worden of en in welke mate de longscopieën onderdeel worden van de kern EPA's van de deze opleiding/leerroute.

In het najaar van 2021 is gestart met de verdere implementatie van deze opleiding binnen het nieuwe opleidingsstelsel CZO Flex Level, voor zowel het leren in theorie en praktijk.

Verpleegkundig endoscopist

De aanmelding van studenten voor deze opleiding is medio 2021 conform verwachting zo goed als stilgevallen. Het opleidingsinstituut heeft na uitgebreide verkenningen met het werkveld en betreffende stakeholders, tóch besloten deze opleiding in 2021 nog eenmaal aan te bieden om daarna

te stoppen met het opleidingsaanbod. Belangrijkste oorzaak, er worden nauwelijks verpleegkundig endoscopisten opgeleid omdat er geen tekort meer is aan Maag-, Darm- en Lever- (MDL-)artsen.

Dialyseverpleegkundige

Gezien krapte op de arbeidsmarkt zijn ook in 2021 onverminderd veel dialyseverpleegkundigen opgeleid. Vanuit het project CZO Flex Level zijn de EPA's en opleidingseisen voor deze opleiding in de zomer van 2021 ontwikkeld en vastgesteld. Met de EPA's is ook meteen een goede samenhang gelegd tussen de opleiding dialyse-assistent en dialyse verpleegkundige zodat de onderlinge samenhang en doorlopende leerlijnen tussen deze opleidingen geborgd zijn. In het najaar van 2021 is gestart met de verdere implementatie van deze opleiding binnen het nieuwe opleidingsstelsel CZO Flex Level voor zowel het leren in theorie en praktijk.

Dialyse-assistent

Door de krapte op de arbeidsmarkt en (personele) ontwikkelingen op dialyse-afdelingen, dialysecentra als ook in de thuisdialyse is er landelijk een toenemende behoefte aan de ondersteunende rol van de dialyse-assistent, als tweede deskundigheidsniveau.

Dit was ook zichtbaar door het toenemend aantal afzonderlijke erkenningsaanvragen voor deze opleiding, ondanks de coronacrisis. Ondanks dat de opleiding dialyse-assistent niet opgenomen is in de 1e tranche van CZO Flex Level is bij de EPA-ontwikkeling voor de opleiding dialyse-verpleegkundige, meteen ook een goede samenhang gelegd met de EPA's voor de opleiding dialyse-assistent. Daarmee is de onderlinge samenhang met doorlopende leerlijnen tussen deze opleidingen geborgd. In 2022/2023 kunnen dan de opleidingseisen dialyse-assistent doorontwikkeld worden op basis van deze EPA's.

Cluster Medisch Ondersteunende Opleidingen

Gipsverbandmeester

De opleiding gipsverbandmeester was onderdeel van het CZO-auditprogramma in 2021. Daarmee is deze opleiding in een groot aantal ziekenhuizen geauditeerd in 2021 en heeft de opleidingscommissie een groot aantal (her)erkeningsaanvragen beoordeeld. Hetgeen, mede gezien de coronapandemie een enorme uitdaging was voor de opleidingscommissie, welke met veel inzet van alle OC leden inhoud kreeg.

Zichtbaar is dat er in 2021 gezien de krapte op de arbeidsmarkt voor deze beroepsgroep, volop wordt opgeleid. Ook de zorgen rondom vergrijzing binnen deze beroepsgroep nemen toe. Daarnaast zijn er ook steeds meer nieuwe ontwikkelingen op het gebied van spalken en e-health, daarmee is het beroep volop in beweging. De beroepsvereniging is nog in gesprek met de leden over de actualisatie

van het beroepscompetentieprofiel. De implicaties daarvan zal de opleidingscommissie medio 2022 opnemen in de nieuwe CZO-opleidingseisen CZO Flex Level die in de 2e tranche ontwikkeld worden.

Deskundige infectiepreventie (ziekenhuis en GGD)

De opleiding gipsverbandmeester was onderdeel van het CZO-auditprogramma in 2021. Daarmee is deze opleiding volop in ziekenhuizen geauditteerd gedurende 2021. De opleidingscommissie heeft daardoor een groot aantal (her)erkenningaanvragen beoordeeld. Gezien de coronapandemie en de enorme werkdruk voor de deskundige infectiepreventie was het een grote uitdaging voor de leden van de opleidingscommissie, welke met veel inzet inhoud kreeg.

Zichtbaar is dat er gezien de krapte op de arbeidsmarkt voor deze beroepsgroep, volop wordt opgeleid en er ook ontwikkelingen zijn richting regionaal opleiden.

Ook wordt zichtbaar dat er, mede ingegeven door de tekorten en de coronapandemie, er steeds meer behoefte is aan een ondersteunende functie. Er wordt een steeds diverser aanbod van niet-gereguleerde opleidingen voor assistent-infectiepreventie geboden. Dit is echter (nog) geen formele functie in ziekenhuizen. Tevens blijkt dat er binnen andere sectoren, zoals de thuiszorg en verpleeghuiszorg meer behoefte is aan de ondersteuning van de deskundige infectiepreventie. Het werkterrein van de deskundige infectiepreventie vanuit het ziekenhuis verbreed daarmee ook extramuraal.

Het blijkt dat de in 2020 herziene opleidingseisen bijzonder goed bij deze ontwikkeling aansluiten.

In 2021 hebben de contractafspraken met GGD GHOR Nederland door de coronapandemie de nodige vertraging opgelopen. Dat heeft de voorbereidingen op het implementeren van deze opleiding niet in de weg gestaan. Bij de GGD GHOR is volop gewerkt aan het voorbereiden van voorzieningen om deze opleiding aan te gaan bieden. Het CZO heeft gedurende het jaar ondersteuning en uitleg gegeven ten behoeve van dit proces. Het CZO verwacht de 1e erkenningaanvragen vanuit de GGD-GHOR in het eerste kwartaal van 2022.

Medisch technicus

De COVID-19 pandemie heeft de introductie van deze opleiding in het werkveld zeer vertraagd. De medisch technici zijn ook in 2021 nauw betrokken geweest bij de COVID-19-zorg in het ziekenhuis. Desondanks zijn in 2021 de eerste aanvragen waaronder die van het opleidingsinstituut erkend. Ook is in 2021 al één ziekenhuis geauditteerd voor deze opleiding en zijn voor 2022 een tweetal aanvragen in voorbereiding.

De landelijke introductie van deze opleiding kreeg een verder vervolg op het landelijk congres 2021. De verwachting is dat na de coronacrisis, het aantal erkenningsaanvragen verder zal toenemen. Ook de integratie van theorie en praktijk kreeg een vervolg. De beroepsvereniging en het opleidingsinstituut zijn in gesprek om een eenduidig portfolio te ontwikkelen.

Wond-, ziekenhuispsychiatrie-, geriatrie- en oncologieverpleegkundige

De wondverpleegkundige en ziekenhuispsychiatrieverpleegkundige zijn redelijk nieuwe opleidingen (publicatie oktober/november 2019). Met dat steeds meer organisaties een erkenning hebben, neemt ook de instroom en het aantal diploma's toe. Bij met name de geriatrie- en oncologieverpleegkundige zie je dat er steeds meer opleidingsplekken in ziekenhuizen komen, waardoor ook meer opgeleid kan worden.

Voor de geriatrie- en oncologieverpleegkundige zijn de CZO Flex Level opleidingseisen in 2021 gepubliceerd. Die van de neuroverpleegkundige zijn nog in ontwikkeling.

Klinisch- en orgaanperfusionist

De opleiding tot klinisch perfusionist is weer op de auditplanning gezet. Dit betekent dat deze opleiding bij veel organisaties die al een erkenning hadden voor de opleiding, nu voor her-erkenning zijn ingedeeld.

Het CZO kent de regel dat binnen twee jaar na publicatie van de opleidingseisen de eerste erkenning moet zijn ingediend. Gebeurt dat niet dan kan de stekker uit de commissie en de opleiding getrokken worden. Bij de opleiding tot orgaanperfusionist werken de opleiders heel hard aan het vormgeven van het curriculum. Besloten is de opleiding on hold te zetten in afwachting van het curriculum. Als dat rond is kunnen de erkenningsaanvragen ingediend worden.

Cluster VVT

In 2021 zijn ook de laatste instituten die opleiden voor de Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT) verzorgen, overgegaan naar de CZO-systematiek van erkennen, -studentenregistratie en -diplomering. Hierdoor zijn in 2021 de werkelijke aantallen studenten duidelijk in beeld gekomen en is de enorme stijging van bijvoorbeeld de EVV-opleiding van 206 (2020) naar 911 hiermee verklaard. Het aantal erkenningen die het CZO heeft afgegeven voor de VVT-branche is navenant hoog.

De COVID-pandemie, de arbeidsmarkttekorten door de daling van de beroepsbevolking en de uitstroom uit de branche Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg hebben een zware wissel getrokken op de branche. Ook de CZO VVT-opleidingen hebben een bijdrage geleverd aan het verminderen van de tekorten in- en het professionaliseren van de branche. De opleidingen tot eerst

verantwoordelijk verzorgende, de gespecialiseerd verzorgende psychogeriatric, de gespecialiseerd verzorgende revalidatiezorg, de gespecialiseerd verzorgende gerontopsychiatrie en de gespecialiseerd verzorgende somatiek zijn vervolgoopleidingen na de mbo-verzorgende IG opleiding. Deze functiegerichte opleidingen geven de medewerkers in de VVT loopbaanperspectief.

Gesignaleerde trends binnen het CZO met betrekking tot de VVT zijn: meer samenwerking met ziekenhuizen, meer behoefte aan specifieke zorg voor specifieke doelgroepen, grote inzet van werkgevers op scholing om medewerkers zoveel mogelijk te binden.

Cluster acuut

Ook in 2021 is het acute cluster weer getroffen door de COVID-pandemie. Desondanks of juist door de pandemie zijn de opleidingen in het acute cluster gestart met het samenhangend stelsel met de EPA's als bouwstenen. Veel zorgorganisaties zijn gestart met de opleiding BAZ om voldoende mensen in te kunnen zetten tijdens de pandemie. Dit heeft een positief gevolg gehad voor samenwerking in het acute cluster: intern tussen afdelingen en tussen ziekenhuizen (regionale samenwerking). De BAZ kan als eigenstandige opleiding ingezet worden en als doorstroomprofiel voor de opleidingen uit het acute cluster: ambulanceverpleegkundige, cardiac care verpleegkundige, intensive care verpleegkundige, medium care verpleegkundige, recoveryverpleegkundige en spoedeisende hulp verpleegkundige. In 2021 zijn de EPA's vastgesteld en de opleidingseisen van de recovery gepubliceerd.

Door lateralisatie van zorg worden afdelingen in kleine ziekenhuizen samengevoegd. Hierdoor zijn combifuncties nodig om aan de nieuwe zorgvraag te kunnen voldoen.

- Door het toepassen van het samenhangend stelsel wordt flexibiliseren in opleiden mogelijk en zijn in 2021 gecombineerde opleidingen aangeboden in het acute cluster zoals de cardiac care verpleegkundige - intensive care verpleegkundige, de cardiac care verpleegkundige - medewerker interventie cardiologie, de spoedeisende hulp verpleegkundige - ambulanceverpleegkundige
- Door de combinatiefuncties geeft dit medewerkers de mogelijkheid zich blijven te ontwikkelen en te binden

De instroom- en uitstroom van studenten is nagenoeg gelijk gebleven binnen het acute cluster maar men kan nog niet voldoen aan de eisen van het Capaciteitsorgaan. Oorzaak hiervan zijn de tekorten op de arbeidsmarkt als gevolg van demografische verschuivingen: krimp van de beroepsbevolking. Door innovatieve leerarrangementen te ontwikkelen hoopt men de toestroom te vergroten (aantrekkelijk onderwijs) en meer effectief en efficiënt op te leiden. De instroom van de verpleegkundig centralist meldkamer ambulancezorg is sterk afgenomen. Dit komt overeen met de tekorten in deze beroepsgroep.

Voortijdig verlaten van de opleiding is groot bij de opleiding tot intensiverecare-verpleegkundige (23%). Het is gissen naar de oorzaak mogelijk is de werkdruk tijdens de COVID-pandemie een oorzaak.

De (her)erkenningen zijn gedaald omdat bij de zorgorganisatie binnen het acute cluster bijna geen audits hebben plaatsgevonden. Met uitzondering van de nieuwe opleiding tot medewerker interventiecardiologie en de intensive care practitioner met de vier uitstroomprofielen. In 2021 zijn bij drie theorieaanbieders binnen het acute cluster een audit afgenomen. In 2021 zijn de EPA's vastgesteld en de opleidingseisen van de recovery gepubliceerd daardoor is de instroom van studenten nog laag.

De erkenningen van de intensive care practitioner met de uitstroomprofielen circulation practitioner en ventilation practitioner zijn mede door de COVID-pandemie toegenomen en deze trend zet zich nog steeds voort. Deze opleiding is van meerwaarde op de afdeling intensive care waar steeds meer specialistische zorg gegeven wordt.

Cluster OK

In 2021 heeft het OK cluster een buddy functie verleend aan het acute cluster vanwege den COVID-pandemie.

Een aantal zorgorganisaties zijn op pilot basis ('Zorg voor het Noorden') gestart met het opleiden via de EPA's in het samenhangend stelsel. Het gaat om de opleiding tot anesthesiemedewerker, de medewerker operatieve zorg en de operatieassistent. Dit vindt plaats in een regionale samenwerking, waardoor gebruik gemaakt wordt van praktijkleerroutes die plaatsvinden in de verschillende zorgorganisaties.

In de regio Rotterdam (pilot 'De Rotterdamse Zorg') hebben de zorgorganisaties en de opleidingsinstituten de handen ineengeslagen om het personeelstekort en daarmee het arbeidsmarkt vraagstuk samen op te lossen. Daar wordt in regionaal verband gekeken in welke zorgorganisatie de student voor de opleiding tot anesthesiemedewerker en operatieassistent het best de opleiding kan volgen. Afgelopen jaar heeft deze regio een begin gemaakt met de ontwikkeling van de EPA's als bouwstenen. Er wordt gestart per maart 2022.

Voor de opleiding tot sedatiepraktijk specialist hebben de opleidingsinstituten VUmc Amstel Academie en de Erasmus MC Academie de handen ineengeslagen om samen het theoretisch curriculum aan te bieden.

De instroom- en uitstroom van studenten is nagenoeg gelijk gebleven binnen het OK- cluster maar men kan nog niet voldoen aan de eisen van het capaciteitsorgaan. Oorzaak hiervan zijn de tekorten op de arbeidsmarkt als gevolg van demografische verschuivingen: krimp van de

beroepsbevolking. Door innovatieve leerarrangementen te ontwikkelen hoopt men de toestroom te vergroten (aantrekkelijk onderwijs) en meer effectief en efficiënt op te leiden.

Voortijdig verlaten van de opleidingen zijn groot bij de opleidingen tot anesthesiemedewerker (27%) en operatieassistent (20%).

Het is gissen naar de oorzaak; mogelijk is de werkdruk tijdens de COVID-pandemie een oorzaak.

De (her)erkenningen zijn gedaald omdat bij de zorgorganisatie binnen het OK-cluster bijna geen audits hebben plaatsgevonden.

Cluster moeder-kind

Wat vooral opvalt is dat er bij kinderverpleegkundige en kinderoncologieverpleegkundige méér diploma's zijn uitgegeven dan instroom heeft plaatsgevonden. Dit is verklaarbaar in de grote piek aan instroom in 2020, die op 370 lag.

Evenzo voor kinderoncologieverpleegkundige. De piek in 2020 lag op 36.

Het stopperspercentage bij highcare-neonatologieverpleegkundige en highcare kinderverpleegkundige ligt relatief laag. Dit zou het gevolg kunnen zijn van selectie aan de poort of een betere begeleiding.

Een hieraan parallel lopende ontwikkeling is die van de EPA's en de aanpassingen in de opleidingseisen. Hierdoor is het aantal erkenningsaanvragen van zorgorganisaties de laatste maanden minimaal.

Vanaf zomer 2021 bestond het overgrote gedeelte (bureau) erkenningsaanvragen bij het CZO uit aanvragen voor de highcare neonatologieverpleegkundige en enkele highcare kinderverpleegkundige en kinderverpleegkundige.

Pas helemaal aan het eind van 2021 komen er oriënterende nieuwe verzoeken over kinderverpleegkundige. Dit zijn kleinere gespecialiseerde organisaties, vaak extramuraal actief, die onderzoeken of zij ook zélf als organisatie erkenning willen aanvragen of dit toch onder de vlag van een groter erkend ziekenhuis willen realiseren.

Radiologie

Vanuit de gedelegeerde verantwoordelijkheid van VWS aan het CZO betreffende het toezicht op de radiologie opleidingen heeft in 2021 het accent voor wat betreft de audits vrijwel maandelijks op de radiologieopleidingen gelegen. Zowel in de zorgorganisatie als in de theorie instellingen. Het gaat hier om theorie-instellingen en zorgorganisaties waar studenten kunnen afstuderen met een CZO-diploma.

In de praktijk gaat dit om de inservice opleiding radiodiagnostisch laborant, radiotherapeutisch laborant en de medisch nucleair werker.

Voor wat betreft de MBRT-duaal gaat het om de zorgorganisaties waar studenten worden opgeleid voor een CZO-diploma radiodiagnostisch laborant en radiotherapeutisch laborant.

Er zijn acht actieve erkenningen en twee hererkenning in behandeling dual MBRT radiotherapeutisch laborant. Er zijn negen actieve erkenningen radiotherapeutisch laborant, inservice opleiding en twee nieuwe zorgorganisaties als erkenningsaanvrager

Geconcludeerd kan worden dat het aantal erkenningen MBRT-duaal radiotherapie en inservice radiotherapie opleiding vrijwel gelijk is. Opgemerkt dient te worden dat niet elke zorgorganisatie beschikt over een praktijkleerplaats radiotherapie.

Zorgorganisaties kunnen ook putten uit de voltijd-MBRT waarvan radiotherapie een onderdeel is. Dit valt buiten het gezichtsveld van het CZO.

Kraamverzorgende

De leerlingen van de opleiding tot kraamverzorgende hebben veel hinder ondervonden van de coronapandemie en de hiermee samenhangende maatregelen. Het onder begeleiding werken in de thuissituatie was beperkt mogelijk, met name bij de partusassistentie. Omdat het aantal personen beperkt diende te blijven in de thuissituatie om de verspreiding van het virus te minimaliseren was het voor de kraamverzorgende moeilijk om de vereiste leersituaties te verkrijgen.

Partusassistentie is een essentieel onderdeel van de opleiding tot kraamverzorgende en ook een zeer verantwoordelijk onderdeel. De verloskundige moet kunnen vertrouwen op een goed opgeleide kraamverzorgende overeenkomstig de opleidingseisen.

Om te garanderen dat de leerlingen de vereiste vijfmaal partusassistentie voldoende met een proeve van bekwaamheid konden afsluiten is er een tijdelijke regeling van kracht geweest.

Deze tijdelijke regeling was een combinatie met fysieke partusassistentie onder begeleiding en toetsing en skills training in de theorie. Er zijn leerling kraamverzorgenden die hun opleiding moesten verlengen vanwege gemis aan leersituaties ten gevolge van de maatregelen coronapandemie.

Overzicht OC-leden

Samenstelling Raad van Toezicht, commissies en
bureamedewerkers op 31-12-2021

Raad van toezicht

Mevrouw dr. A.I.M.C. Wydoodt (voorzitter), NVZ

De heer drs. G.H. Zwart MAC, NFU

Mevrouw C.J.W.M. Mondriaan, NVZ

Mevrouw C.J. Ploem, NFU

Bureamedewerkers

Mevrouw drs. J.W. Deggens, directeur-bestuurder

Mevrouw I. Boermans, beleidsadviseur

Mevrouw J.C. Detert Oude Weme, beleidsadviseur

Mevrouw J. Goard, administratief medewerkster

Mevrouw C. Kummel, secretaresse

Mevrouw M. Mendes, beleidsadviseur

Mevrouw L. Offermans, beleidsadviseur

Mevrouw M. Prijs, hoofd secretariaat

Mevrouw R. Renfurm, kwaliteitsfunctionaris

Mevrouw S. Terheggen, beleidsadviseur

Mevrouw N. Trafteh, administratief medewerkster

Mevrouw drs. C. Vermeulen, directiesecretaris

Mevrouw M. Zon MSC, beleidsadviseur

Mevrouw M. van Steenoven, junior controller

De heer M. Veldhuisen, beleidsadviseur

Mevrouw P. van der Hoogte, secretaresse

Mevrouw S. van Nes, communicatie medewerker

Mevrouw W. Seegers, secretaresse

Examencommissie

De heer drs. G. Stapper (voorzitter), NFU

Mevrouw D. Beeckmans, VBG

De heer E.J. Verduijn, VBG

Mevrouw P.A. Bos, NVMBR

Mevrouw J.M.G. de Groot, NVMBR

De heer A. Cristiano, VBG

Mevrouw S. van Vuuren, gecommitteerde CZO

Redactieraad

De heer E.J. Verduijn

De heer C. Teijgeler

De heer L. van Dalen

De heer J. Wilhelmus

Opleidingscommissie anesthesiemedewerker/sedatiepraktijk specialist/ recoveryverpleegkundige

De heer prof. dr. J.K.G. Wietasch (voorzitter), NFU

Mevrouw drs. M. Gerbens (vicevoorzitter), NVZ

Mevrouw X. Engbers, BRV

De heer J.F.W.A. Peters, NVAM

De heer L.W. Visser, NVAM

De heer J. Lemmers, VBG

De heer G. Verweij, VBG

De heer dr. C.J. van Oort, NVA

Opleidingscommissie Spoedeisende zorg

De heer R. van Barneveld (voorzitter), AZN

De heer J. van Galen (voorzitter), NFU

De heer S.G. Kijlstra (vicevoorzitter), AZN

Mevrouw A. Heszen, V&VN Ambulancezorg vakgroep MKA-centralisten

Mevrouw D. Breukel, V&VN Ambulancezorg vakgroep ambulancechauffeur

De heer M. Sleeswijk, NVMMA

Mevrouw B. Visser, V&VN vakgroep ambulanceverpleegkundigen

Mevrouw R. Boel, VBG

De heer G.J. Breuer, NVSHV

Mevrouw S. Voeten-Vogels, NVSHV

Mevrouw B. Kornet, VBG

Vacature VBG / Academie voor Ambulancezorg

Opleidingscommissie cardiac care verpleegkundige

vacature (voorzitter), NFU

Mevrouw drs. W.A.M. Raaijmakers (vicevoorzitter), NVZ

Mevrouw N. Nauta, NVHV

Mevrouw A.J.A. van Dorst, NVHW

Mevrouw J.G. Morsink, NVHV

De heer H. Cosijn, VBG

De heer R. van der Jagt, VBG

Opleidingscommissie deskundige infectiepreventie

Mevrouw drs. T.D.A. van der Ploeg (voorzitter), NFU

Vacature (vicevoorzitter), NVZ

Mevrouw M.G. Gerritsen, NFU

Mevrouw L. ten Horn-van Kreijl, VHIG

Mevrouw A. Sandijck-Greven, VHIG

Mevrouw dr. K.E. Veldkamp, lid

Mevrouw M. Knoester, GGD

Mevrouw J. Worp, GGD

De heer J. B.J. Stiekema, VBG

Opleidingscommissie dialyseverpleegkundige

De heer drs. W. Dannenberg (voorzitter), NFU

Vacature (vicevoorzitter), NVZ

Mevrouw M. Freulings, VBG

Mevrouw C. Tubben, V&VN D & N

Mevrouw M. Helberg, V&VN LVDT

Mevrouw A. de Jong, VBG

Mevrouw G. van der Hoeft-Hazeleger, V&VN

Mevrouw M. Bakker, V&VN

De heer J. van der Net

Mevrouw K. Koeijvoets

Opleidingscommissie endoscopieverpleegkundige/verpleegkundig endoscopist

Mevrouw P. Lankreijer (tijdelijke voorzitter) NVZ/NFU

Mevrouw E. van Velzen, V&VN MDL

De heer K. Deppenbroek, V&VN MDL

Mevrouw J.K.J. Wijntjes, VBG

Mevrouw M. Schoonderwoerd, VBG

Mevrouw A.K. Birza-Eilander, V&VN

Vacature vice voorzitter

Opleidingscommissie geriatrie/ neuro verpleegkundige

Mevrouw I.M. Goes, MMI (voorzitter), NFU

Mevrouw E. Overeem (vicevoorzitter), NVZ

Mevrouw K. Nauta, NVZ

Mevrouw drs. W. Klein Baltink, V&VN Geriatrie

Mevrouw drs. C. Guijken, V&VN Geriatrie

Mevrouw Y. Plantz, V&VN Geriatrie

Mevrouw C. Coppens, VBG

Mevrouw R. Könst, VBG

Mevrouw L. Seising, VBG

De heer D. Pelsler, persoonlijke titel

Mevrouw A. de Jong

Vacature beroepsvereniging

Opleidingscommissie gipsverbandmeester

Mevrouw P. Lankreijer (voorzitter), NFU

vacature (vicevoorzitter), NVZ

De heer R. van der Lugt, VGN

Mevrouw L. van Toor, VGN

De heer M.J. Becht, VGN

Mevrouw N. de Wit – Dubois, VGN

Mevrouw J. Mintjes, VBG

Opleidingscommissie intensive- / mediumcare verpleegkundige

De heer dr. D.J. Versluis MHA (voorzitter), NVZ

De heer G.H.J. Lucas (vicevoorzitter), NFU

Mevrouw E. van Amersfoort, VBG

Mevrouw M. IJzerman, V&VN IC

Mevrouw M. van Woudenberg, V&VN IC

De heer D. Streefkerk, V&VN IC

Mevrouw K. Cornelissen, V&VN MC

De heer K. van der Velde, VBG

Mevrouw M. Snoeck, V&VN VS

Mevrouw M. Wormeester, persoonlijke titel

Mevrouw C. Rovers, VBG

Opleidingscommissie Moeder - Kind (obstetrieverpleegkundige / kinderverpleegkundige, intensivacare-kinder en neonatologieverpleegkundige / highcare-kinder en neonatologieverpleegkundige

De heer R.G.M. Verschure (voorzitter), NFU

Mevrouw A. Maes, V&VN VOG

Mevrouw P. Kunkeler, VBG

Mevrouw P. van Koppen, VBG

Mevrouw J.J. van den Berg, VBG

Mevrouw G. van Bergen, V&VN VVKV

De heer P. van Hal, V&VN VVKV

Mevrouw W. Luijpers, V&VN/VVKV

Mevrouw L. Heuting-Schouten, VBG

Mevrouw M. Houwerzijl, VBG

Mevrouw A. Esmeijer (voorzitter), NFU

Mevrouw G. IJzerman (vicevoorzitter), NVZ

Mevrouw C. van der Laan-Kops, V&VN IC

Mevrouw M. Wissink, V&VN IC

Mevrouw I.T. Pieters, VBG

Opleidingscommissie kraamverzorgende

De heer R. Verschure (voorzitter), NFU

Mevrouw C. Munts (BO geboortezorg)

Mevrouw M. Brouwer (persoonlijke titel)

Mevrouw L. Beker, persoonlijke titel

Mevrouw C. de Kruijff, NBvK

Opleidingscommissie klinisch perfusionist/ orgaanperfusionst

De heer H.C.V. de Boer (voorzitter), persoonlijke titel

Mevrouw J.H. Steenbruggen (vicevoorzitter), NFU

De heer dr. F. Porta, NVT

Mevrouw M. ten Brinke, NeSECC

De heer P.J. van den Barselaar, NeSECC

De heer J.F. Heida, NeSECC

De heer P. Schouten, VBG

De heer J. Hofland, NVA

Opleidingscommissie oncologieverpleegkundige

De heer P. van Heesch (voorzitter), NVZ

De heer E. Vanderhoeft (vicevoorzitter), NFU

Mevrouw L. Ruijgrok, V&VN Onco

Mevrouw M. van der Steen, V&VN Onco

Mevrouw N. Winters, V&VN Onco

Mevrouw M. Vissers, VBG

Mevrouw H.M.C. van der Weijden, VBG

Opleidingscommissie operatieassistent/medewerker operatieve zorg

Mevrouw M.G. Gerritsen, MEd (voorzitter), NFU

Mevrouw A.J. Eppinga, VBG

De heer dr. G.D.J. van Olden, NVvH

De heer J.A.J. Henkelman, NVLO

Mevrouw S. Slaa, VBG

Mevrouw M. Geuzenbroek, LVO

Mevrouw L. Marquez Cisneros, LVO

Opleidingscommissie radiologisch laboranten

De heer J.E.P.C. Bartels, MHA (voorzitter), NVZ

De heer drs. G. Stapper (vicevoorzitter), NFU

Mevrouw W. Smits-Muskens, NVMBR

Mevrouw S. van Hooven, VBG

Mevrouw M. Peusken, lid

De heer J. Wilhelmus, lid

Opleidingscommissie verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg (vvt)

Mevrouw W. Spijkers, ActiZ/A&O VVT

De heer C. Sedney (vicevoorzitter), ActiZ/A&O VVT

De heer J. Wesselman, namens opleiders MBO

Mevrouw S. van Bakel, inhoudsdeskundige EVV

Mevrouw M. Verstegen, V&VN verzorgende/GVP

De heer Schoone, particuliere opleiders

Opleidingscommissie wondzorg

Mevrouw de Bruijn (voorzitter), NFU

Mevrouw M. Verheijen (vicevoorzitter), VBG

Mevrouw T. de Groot, V&VN

Mevrouw E.A. Lenselink, V&VN

Mevrouw M.C. Vissers, VBG

Opleidingscommissie medisch technicus

Mevrouw H. Fonk (voorzitter), NFU

De heer H. Imming, VZI

De heer Leushuis, VZI

De heer H. de Zeeuw, VBG

De heer S. van der Salm, Intop

De heer L. Timmermans, VZI

Vacature vice voorzitter

Dit jaarverslag is een kopie van de eerdere website-versie. Deze staat niet meer online.